www.prepp.in

prepp
Your Personal Exams Guide

UPSC CSE 2015 MAINS PAPER A DECEMBER 22, 2015 SINDHI (ARABIC) LANGUAGE QUESTION PAPER

SINDHI

(ARABIC)

(COMPULSORY)

Time Allowed : **Three** Hours	Maximum Marks : **300**

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

All questions are to be attempted.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

*Answers must be written in **SINDHI (Arabic)** unless otherwise directed in the question.*

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to and if answered in much longer or shorter than the prescribed length, marks may be deducted.

Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

Q1. هيٺين مان ڪنهن به هڪ وشيه تي اٽڪل 600 لفظن ۾ مضمون لکو: 100

(a) نوجوانن تي وڌندڙ دماغي بوجهه

(b) ناڪامي، ڪاميابي جي ڪنجي آهي!

(c) ڇا پڙهڻ جي عادت گهٽبي پئي وڃي؟

(d) سماج ۾ انڌ ويشواس خلاف قدم

.2Q

هيٺ ڏنل ٽڪر ڌيان سان پڙهو ۽ ان جي هيٺان ڏنل سوالن جا جواب صاف، صحيح ۽ سٺي ٻولي ۾ ڏيو.

12×5=60

يورپ ۽ آمريڪا ۾ ٿيل هڪ سروي مطابق ڪاليجن مان تعليم پرائيندڙ نوجوانن جو 80 سيڪڙو بي روزگار آهي. نوجوان ذهني سان تعلق رکندڙ شخصن مان هڪ جي روپ ۾ آهن ان انگ سان پڌرائي ته ٿئي ٿي. نوجوانن سان ڳالهائيندي مان اهو سکيو آهيان ته تقريباً 90 سيڪڙو نوجوان ان لاءِ بي روزگار آهن جو ڄاڻ ته اهي غير ذميدار ۽ ڪن انداز ۾ ٺهيل آهن. ڪجهه نه ڪجهه نوجوانن خواب ۽ طريقن ۾ اعتماد ڏيکارڻ جي غلطي ڪرڻ شروع ڪئي آهي. انهن لاءِ ڪم ڪرڻ ضروري ناهي ۽ صرف وڏا پيسا ڪمائڻا آهن.

انهن ناهي ته اهي بيڪار آهن. گهڻا نه سمجهن انگريزي ڳالهائين ٿا ۽ منهن ۾ پاڻ ۾ وڌيڪ اعتماد آهي. اهي تازه ترين برانڊ ٿيون، فلمن ۽ موبائيل فونن جي ڄاڻ رکن ٿا، پر هنن کي ان ڳالهه جي ڪا به ڄاڻ نه آهي جو ڪيئن جيئن پيءُ ماءُ ڌيان ڏيندا رهن ٿا. انهن کي تمام گهڻو پيسو ڪمائڻ جي چاهت آهي، سوشل ميڊيا جي ذريعي اثر ۽ ڳالهائڻ سان هو چئن ٿا ...

مان جاڳ پوءِ پڇيو، پر انهن کي اهو صبر نه هئي،
جنهن جي مدد سان اهي ان قسم جو ناٽڪ ڪمائي سگهن.
انهن جو پيمانو ڪجهه منجهيل آهي؛ انهن کان سڌو
گريجوئيشن رشين بابت ڪجهه سوال پڇو، ته
تڪڙ ۾ ته ليٽ ڪجهه سمجهه ۾ نه ڪونه ايندو. جيئن
وڌيڪ پڙهائي ڪرڻ آهي ته نفيسي طور ڪيئن به ڪونه
ٿي ڪري. پر ڪجهه ٻيا سوال به آهن. اخلاقيات
۽ هلت چلت بابت سوال، ته توهان ڪنهن ۾
پيٽ آهيو، ته توهان پنهنجو والدين ڏانهن وڌيڪ
ڪيئن محسوس آهين. پوءِ اهي اهڙي هرگهڙي
نوجوان جو ڪرڻ ۽ پوڪرڻ جيڪا هون ڏانهن منجهيل
نظرن سان نهارين پيا، "مون کي انهن سوالن جو
ڪهڙو جواب ڏيڻو آهي؟"

اهو صحيح نه لڳي ته انهن کي ڇو وڃي ته
اهڙا سندن لاءِ زندگي آهي ۽ اهي ڀاڙي ۽ ٻاڙ بابت
مون کي ڪجهه پڙهائيون، جڏهن ته اهي جهڙيند. نهيا
نڪيا جواب ڄاڻيندا آهن ته جيئن ڪجهه به جي
جان ڇڏائي سگهن. "جيڪڏهن مان ان بابت لاڳي
ڪوشش ڪريان ته پوءِ مان صحيح نه ثابت ٿيندس،"
اهي چون ٿا. پوءِ راتون رات نوجوانن منهنجا ن

گهڻا پاڻ، گفتار وڃائيندڙ، اهڙي طرح ٻيا
ٻڌڻ جو اڌڪار ٻڌين ٿا. مون لاءِ سڀ
ٿيندي جيڪڏهن ڪو مون اختيار ڪندو اهڙيون ڪيئون
پيئون ڪهاڻيون ضرور ٻڌڻ جي ناداني ڪندو.

منهنجي حساب سان اڄ ڪلهه جي دور ۾ اسين
ڪڏهن ويچار ئي ڪونه ڪندڙ پيڙهي پيدا ڪئي آهي،
جن جو مقصد ئي آهي سٺا ڪم ڪرڻ جي بهترين زندگي
جيئڻ. اسين پنهنجي جيءَ اسين بغير ڪنهن مقصد
جي ادارن تعليمي اخلاق جي ڪارڪردگي پيدا
ڪريون. جيڪڏهن پنهنجي ٻارن ۾ اهو ڪجهه ڪم
جو ڏيکاريل ئي ڪين جيئن ڏي وڃي ته ٻار اهڙي
پنهنجي ٻارن ۾ اهڙو وارو جواب ڏيندا. اوهين ٻڌين
نوجوان آهيو ته ڪجهه نه ڪجهه مقصد هٿ ڪيو.

ٿي سگهي ٿو ته اوهان جا ويچار مونسان نه ٺهن،
پر اوهان ۾ هڪ مقصد جي حاصلات جي ترپ هئڻ
گهرجي. اڄ ڪلهه نوجوان پنهنجي (آزادي) مقصد طرف ٿو
وڃي ٿو ڪجهه پيا ڪرن. هن پيڙهيءَ جا مسئلا پيچيدا
جواب ڏيندي مون کي لڳندو آهي ته نئون منتر پيدا
پيو ٿي آهي. جيڪڏهن ڪير وڌيڪ معني خيز ڳالهه
ڪري ٿو ته اهو هن جي خارج آهي.

سوال :

(a) نوجوانن جي بيروزگاري جا ڪهڙا سبب آهن ؟ 12

(b) اڄ جا نوجوان ليکڪ مان ڪهڙي توقع رکن ٿا ؟ 12

(c) بقول ليکڪ، اڄ جي نوجوانن جو ڪهڙو
سڀ کان مقصد آهي ؟ 12

(d) اڄ جي نوجوانن جو ڪهڙو نئون منتر سمجهيو
وڃي ٿو ؟ 12

(e) موجوده نوجوان پيڙهيءَ جو آدرشواد طرف
ڪهڙو لاڙو آهي ؟ 12

3Q. هيٺ ڏنل ٽڪر جو سارُ اُن جي اٽڪل ٽئين ڀاڱي جيترو لکو. مهرباني ڪري اُن کان گهٽ نه ڪريو.
سارُ اوهان جي پنهنجي ٻوليءَ ۾ هئڻ گهرجي. 60

دفاع جي ميدان ۾ ٻاهرين ملڪن تي گهٽ مدار رکندي خود ڪفيل
ٿيڻ اڄ جو نه پر رٿابندي توڙي معاشي لحاظ کان
ضرورت آهي. سرڪار، گذريل دور ۾ پيداواري لياقت جي رٿا
ڪندي هر قسم جي فوج لاءِ ضرورت آهر آرڊيننس فيڪٽريون ٻ

نئين شعبي پيلڊ سيڪٽر کي دروازو کوليو آهي، ان ڪري دفاعي هٿيارن جي پيداوار جي لياقت ۽ صلاحيت لاءِ هندوستاني پرائيويٽ سيڪٽر کي وڌ ۾ وڌ اهميت جي ضرورت آهي. ان سلسلي ۾ ڏيهي پيداوار کي همٿائڻ ۽ واڌاري لاءِ 'هندوستان ۾ ٺاهيو' جي روپ ۾ هڪ اهم قدم کنيو ويو آهي. دفاعي هٿيارن جي ضرورت بين تمام اشياءَ کان وڌيڪ آهي جي لحاظ سان ان سان نه صرف پرڏيهي ناڻي جي بچت ٿيندي ٿي پر ملڪ جي سلامتي کي پڻ همٿ ملي ٿي.

دفاعي ميدان ۾ 'هندوستان ۾ ٺاهيو' جي پاليسي ان لاءِ به هلائي وئي جو هندوستان جي سرڪار ان جي اهڙي استعمال ڪري رهي آهي. دفاعي معاملات واري پاليسي 'ماتحت ڏيهي دفاعي صنعت' جي واڌاري لاءِ سرڪاري پاليسي پڻ ٺاهي ٿي.

جتي 'هندوستاني خريد ڪريو' ۽ 'خريد ڪريو ۽ هندوستان ۾ ٺاهيو' کي ٻاهرين دنيا مان 'خريد ڪريو' کان ترجيح ڏني وڃي ٿي. اينڊر دور ۾ امپورٽ جي جوڙ ڏاڍو گهٽ، نظر اچي ٿو ۽ گهريلو نظام جي پيداوار ۽ ان جي وڪاس لاءِ هندوستاني صنعتڪارن کي بهترين موقعا ڏنا ويندا، جيئن ته ٿي سگهي.

جي خيال کان هندوستاني ڪمپنين کي موجوده دور ۾ مڪمل
لياقت نرم هونري، ان لاءِ انهن کي پاڻ ۾ لاڳاپا طور ٻاهرين
ملڪن سان گڏيل ڪارخانا برپا ڪرڻ سکڻي جي سماٽ سان
ٽيڪنالاجي حاصل ڪرڻ جو انتظام ٿي سگهي ٿو.

هن مهل تائين گهرو صنعتڪارن کي دفاعي سيڪٽر ۾
داخل ٿيڻ لاءِ لائسنس ۽ ايف. ڊي. آءِ. پاليسي جون
رڪاوٽون منهن ڏيڻيون هيون. ان لاءِ دفاعي پيداوار جي ميدان ۾
ڪاروبار کي آسان ڪرڻ لاءِ ڪجهه اقدام کنيا ويا آهن.
دفاعي ميدان ۾ ٻاهرين سيڙپ کي هٿي ڏيڻ لاءِ ايف. ڊي. آءِ.
پاليسي کي آسان ڪرڻ سڀ کان وڌيڪ اهميت رکي ٿو.
لائسنس واري پاليسي کي به آسان ڪيو ويو آهي ۽ هاڻ گهڻيئي
پرزا، خام مال، ٽيسٽنگ اوزار ۽ پيداواري مشينري
ان سڀ لائسنس جي دائري کان ٻاهر ڪڍيل آهن.
جيڪي به ڪمپنيون ان قسم جو مال تيار ڪرڻ جون خواهان
آهن ته کين انڊسٽريل لائسنس جي ضرورت ڪونه آهي.

دفاعي ميدان ۾ گھرو توڙي ٻاهرين سيڪيورٽي خطرن ۽

جنھن کي وڌ ۾ وڌ ڌيان ڏنل آهي. هڪ طرف سرمايو ان قسم

جي حالتن ۽ پاليسين ۾ ضروري تبديليون آڻي رهيو آهي

جنھن ۾ ايف. ڊي. آءِ. سيڪٽر لائسنس توڙي منظوري

آهي جنھن تان ان لاءِ صنعتن کي ٽيڪنالاجي ۾ لاڳاپيل

سيڪٽر جي وڌاري واري للڪار قبول ڪرڻي پوندي.

دفاع، اهم ميدان آهي جنھن ۾ آزادي وڌي سيڪٽر

ٽيڪنالاجي ۾ تواتر جي ضرورت آهي. ان لاءِ صنعتن کي

به عارضي مفاد ڇڏي وڏي عرصي واري فائدي لاءِ سوچڻي

ذهنيت پيدا ڪرڻي پوندي. اسان کي ڪوششن ۽ ترقي ۽

پيداواري صلاحيتن ۾ واڌ جي [illegible] ڌيان ڏيڻ

جي ضرورت آهي. گھرو صنعتڪارن کي وڌ اثر ۾ ڪاروبار ۾

موجوده سيڪٽر ۾ [illegible] ۽ [illegible] توڙي [illegible]

جنھن لاءِ سازگار ماحول ٺاهڻ جي ضرورت آهي.

(483 لفظ)

20 هيٺ ڏنل نثر جو انگريزي ۾ ترجمو ڪريو. .4Q

عربستان جو وڏو حصو بيابان تي ٻڌل آهي. اُتي

[illegible] واري ۽ [illegible] آهي. [illegible]

[illegible] واري هوندي آهي جو ان تي [illegible] ڏيندڙ موسم گھارڻ

[illegible] انهن بيابانن ۾ رهندي تمام وڏي گھرائي [illegible]

پاڻيءَ جا چشما به ٻاهر ڦٽي نڪرن ٿا، جيڪي اڳتي وڃي اوڀهائي
۾ وهندا آهن جو سج جي تپش به انهن کي سڪائي نه سگهندي
آهي. انهي چشما وهڻي ڪان تمام دور تائين ۾ گهڻا اڀار
۾ آهن پر جتي به انهن وهڪري جو چشمو آهي ته اتي
مشاهدو ڏنو ويو وطن جي پيداوار ٿئي ٿي، جنهن سان ان
ڌرتي جو ٻوٽو ۽ وارو جهجهو ڍڳ سان ڀريل ۾
سرسبز ۽ شاداب ٿي پيو آهي. ان کي مٽي ٻيلاڻ جي وچ وارو
زرخيز حصو 'اوئسس' ڪري سڏجي ٿو.

عرب جا ماڻهو جيڪي شهرن کان ٻاهر بيابانن ۾ رهن
ٿا، انهن بدرو سڏبا آهن ٿا. انهي جا روزي
ڪري رهندا آهن جيڪي آسانيءَ سان ڪلائي ۽ الوڙي
سگهن ٿا ته جيئن انهي ڪري زرخيز زمين کان پنهنجو زرخيز
زمين تائين آسانيءَ سان اچي وڃي سگهن، پنهنجي ڍڳن، ٻڪرين ۽ گهوڙن
جي لاءِ پاڻي ۽ گاهه حاصل ڪري سگهن. انهي بيابانن ۾ عرب ماڻهو قبيلو

پر ڪيترن ئي ملڪن ۾ تيار ٿيل کارکون ڪانئيندا آهن. اُهي انهن
کي سڀ کان سٺو سال جي ڪاڻ لاءِ مرکي ڇڏيندا آهن.

اڄڪلهه عربن کي پوري دنيا جا حسين ۽ جميل گهوڙا
هوندا آهن. ڇو ته عرب اهڙي گهوڙي تي سواري ڪندي
فخر محسوس ڪندو آهي ۽ ان سان پنهنجي مٺڙي ٻچن کان
وڌيڪ پيار ڪندو آهي. ڇو ته عرب لاءِ ان جي
گهوڙي کان وڌيڪ اُٺ ڪارائتو هوندو آهي، جيئن ته
اهو ٿلهو متارو ۽ مضبوط پڻ هوندو آهي. ڇو ته اُٺ،
پڻ گهوڙن جيترو هال ڊوڙي سگهندو آهي. عرب ماڻهو
اُٺ تي مال به ڍوئيندا آهن ته پاڻ به ان تي سوار
هوندا آهن. اهي هڪ هنڌ جا ميل اُڃ بيابانن ۾
پيا هلندا آهن. اُٺ لڱندو آهي جو اهو اُٺ صحيح
معنيٰ ۾ بيابان جو جهاز آهي. جنهن جي ڪري
ان کي ان نالي سان سڏيو ويندو آهي.

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

.5Q هيٺ ڏنل ٽڪر جو سنڌي ۾ ترجمو ڪريو. 20

Language and communication are something that children learn by talking to one another. But schools consider this an act of indiscipline. Instead, we have a special grammar class to learn language ! One educationist remarked, 'It is nice that children spend just a few hours at school. If they spend all 24 hours in schools, they will turn out to be dumb !' In most schools, teachers talk, children listen. The same is true for other skills also. Children learn a great deal without being taught, by tinkering and pottering on their own.

Changes in the school system, if they are to be of lasting significance, must spring from the actions of teachers in their classrooms, teachers who are able to help children collectively. New programmes, new materials and even basic changes in organisational structure will not necessarily bring about healthy growth. A dynamic and vital atmosphere can develop when teachers are given the freedom and support to innovate. One must depend ultimately upon the initiative and respectfulness of such teachers and this cannot be promoted by prescribing continuously and in detail what is to be done.

In education we can cry too much about money. Sure, we could use more, but some of the best classrooms and schools I have seen or heard of, spend far less per pupil than the average in our schools today. We often don't spend well what money we have. We waste large sums on fancy buildings, unproductive administrative staff, on diagnostic and remedial specialists, on expensive equipment that is either not needed, or underused or badly misused, on tons of identical and dull textbooks, readers and workbooks, and now on latest devices like computers. For much less than what we do spend, we could make our classrooms into far better learning environments than most of them are today.

Q.6 (a) هيٺ ڏنل پهاڪن جي معنيٰ لکو ۽ پوءِ انهن جملن ۾ ڪتب آڻيو. 2×5=10

(i) ڪُکڙ ڪوريءَ جي نانءُ وڏيري جو.

(ii) آئي ٿانوَ لاءِ بورچياڻي ٿي ويٺي.

(iii) هٿيئي ناڻو ته گهر لاڙڪاڻو!

(iv) ڏوريان ڏوريان مُ لهان ڪمال مُ ملان سوٽ

(v) جيڏو تنهنجو نانءُ ٻاجهه به اوڏيائي مڱان!

(b) هيٺ ڏنل محاورن جي معنيٰ لکو ۽ پوءِ انهن جملن ۾ ڪتب آڻيو. 2×5=10

(i) اڃا ڪارا ٻڙرا ٿيڻ

(ii) اک ڏسڻ

(iii) اک ڪارا ڪرڻ

(iv) ڪارنهن مُلڻ

(v) وارُ ونگو نه ٿيڻ

(c) هيٺ ڏنل لفظن جون صفتون لکو. 2×5=10

(i) ڪاراڙ

(ii) سونهن

(iii) محنت

(iv) هوشياري

(v) اڪابري

(d) هيٺ ڏنل لفظن جا اسم ذات لکو. 2×5=10

(i) ڪاريگر

(ii) اڇو

(iii) رقاصه

(iv) ششڪرڻو

(v) فريبي